

LOPEN KUNNAN TALOUSARVIO 2019

Kunnanhallitus 18.6.2018 (§ 118):

Kuntalain 110 §:n mukaan ”Valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen.”

”Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota.”

Vuoden 2019 talousarvion valmistelu käynnistetään kunnanhallituksen ohjeistuksella ja siinä tarkoituksessa on valmisteltu myös raamilaskelma. Valmistelu käynnistetään tilanteessa, jossa yleisen taloustilanteen kehitykseen sisältyy epävarmuustekijöitä, jotka on tiedostettava valmistelussa.

Verotulojen kasvuodotus on kasvava. Kuntaliiton laskemien mukaan kuntien valtionosuudet vähenevät ennakkolaskelmien mukaan -226 milj. euroa (-2,7 %, 41 €/asukas) vuodesta 2018 vuoteen 2019. Valtionosuuden muutokseen vaikuttavat mm. vuodelle 2019 tehtävä kuntien ja valtion välinen kustannustenjaon tarkistus (-214 milj. €), kuntien perustoimeentulotuen rahoitusosuuden muutos (kuntien rahoitusosuus kasvaa 106 milj. €) ja valtionosuuden kautta kunnille maksettavat veromenetysten kompensaatiot (+136 milj. €). Kilpailukykysojimuksen takia kuntien valtionosuutta vähennetään vuonna 2019 yhteensä -497 milj. € (-91 €/as).

Valtuusto on linjannut kunnan kehittämisen keskeiseksi kriittiseksi menestystekijäksi sen, että kunnan talous pidetään tasapainossa. Kunnanhallitukselle esitettävä talousarvioraami on mm. valtionosuusleikkausten takia negatiivinen. Raamitavoite on kireä ja siihen pääsy edellyttää hallintokunnilta tiukkaa taloudenpitoa ja tuloperusteiden tarkastelua.

Raamilaskenta perustuu tässä vaiheessa useiden tekijöiden osalta alustaviin arviointeihin, jotka tarkentuvat laadinnan edetessä mm. valtion budjetti- valmistelun myötä.

Verotulojen laskenta on tehty nykyisin veroprosentein. Raamissa on arvioitu, että kunnassa syksyllä 2018 aloitettava kiinteistöselvitys lisää kunnan kiinteistöverokertymää noin 20.000 euroa. Laskennassa on muutoin käytetty perusteena verotuksen valtakunnallisia kehitysarvioita Kuntaliiton tuottaman arviointitiedon pohjalta kuntakohtaisesti soveltaen.

Valtionosuuksien osalta laskenta perustuu Kuntaliiton julkaisemiin laskelmiin, joissa on huomioitu jo tiedossa olevat laskentaperusteet esim. väestötietojen osalta sekä aikaisemmin tehtyjen päätösten vaikutukset kunnan valtionosuuksiin. Monilta osin valtionosuuden määräytymisperusteita ei vielä ole saatavissa, joten laskenta tarkentuu talousarviovalmistelun aikana.

Toimintatuottojen osalta arvio edellyttää kustannuskehitykseen ja maan hallituksen päättämiin maksuperusteiden muutoksiin perustuvia maksu- ja taksa-tarkistuksia. Myynti- ja maksutuottojen sekä muiden toimintatuottojen osalta laskentapohjaa on tarkistettu toteutuneen tason perusteella.

Keskeisten toimintakulujen osalta vuoden 2019 henkilöstömenoja lisäävät palkkasopimukset, jotka lisäävät kunnan palkkakuluja. Raamin henkilöstökuluissa on myös huomioitu keväällä 2018 myönnetty lisäresurssit.

Asiakaspalvelujen ostojen määräraha-arvio perustuu toteutuneeseen kehitykseen sekä sairaanhoitopiirin maksuosuuksista saatuun kuntakohtaiseen laskelmaan.

Raamilaskennassa käytettyjä perusteita on käyty hieman tarkemmin läpi talousarvion laadintaohjeessa.

Raami on tiukka, mutta sen toimintakatteessa on vuoden 2017 tilinpäätökseen verrattuna 1,6 %:n kasvu, joten siihen nähden laskelma on realistinen. Raamin saavuttaminen vaatii hallintokunnilta hyvää suunnittelua, olemassa olevien säästömahdollisuuksien hyödyntämistä ja tarkkaa taloudenpitoa. Laadintatavoitteen saavuttaminen edellyttää lisäksi aikaisemmin päätettyjen tervehdyttämistoimien täysimääräistä toteuttamista.

Investointien osalta lähtökohta on, että tuleva taloussuunnitelmavuosi on investointien osalta kuluva vuotta kevyempi. Tämän mukaan talousarviovuoden nettoinvestointien määrä on noin 915.000 euroa. On tärkeätä, että taloussuunnitelmassa hyväksytyssä investointitasossa pysytään, koska kunta tarvitsee aiemman raskaan investointijakson jälkeen kevyempiä vuosia, joiden avulla velkamäärää voidaan taas hillitä. Velanhoitoa tulee jatkossa vaikeuttamaan maakunta- ja soteuudistuksen johdosta tapahtuva kunnan rahoituspuhjan kaventuminen.

Kunnanhallitukselle on toimitettu vuoden 2019 talousarvion laadintaohje hallintokunnille sekä siihen perustuvat raamilaskelmat.

(Valmistelija: Taloussuunnittelija Marita Forsberg, p. 040 846 6308)

Päätösehdotus:

Kunnanhallitus hyväksyy vuoden 2019 talousarvion valmistelulle laadintaohjeen, asiaselostuksessa esitetyt perusteet ja niiden perusteella tehdyn raamilaskelman.

Päätös:

Hyväksyttiin.

Pöytäkirjaan merkittiin, että Timo Heinonen poistui kokouksesta klo 19.39 tämän asian käsittelyn aikana.

Kunnanhallitus 8.10.2018 (§ 171):

Lautakunnat ovat tehneet annettuun laadintaohjeeseen perustuen esityksensä vuoden 2019 talousarvioon ja niiden pohjalta on koostettu ensimmäinen koko kuntaa koskeva yhteenveto. Tässä vaiheessa kunnanhallitukselle toimitettavat laskelmat ovat täysin alustavat ja kunnanhallituksen keskusteltavaksi tuodaan täysin hallintokuntien valmisteluun perustuvat esitykset. Niiden sisältöä ei ole vielä miltään osin yhteisesti läpikäyty eikä talousarvioesitystä ole pyritty tasa-painottamaan.

Talousarvion tasapainottamisen kannalta merkittävimpien erien osalta tämänhetkinen verotuloarvio ja valtionosuuksien määrä ensi vuodelle ovat likimain raamilaskennan mukaiset. Molempien erien osalta laskelmat ovat edelleen alustavia ja tarkentuvat loppuvuoden aikana.

Lautakunnat ovat tehneet esityksensä myös suunnitelmakausien 2020–2023 investoinneiksi ja niistä on koottu oma yhdistelmänsä. On tärkeätä, että lähivuosina investointitaso pidetään matalana, jotta kunnan velkakehitys on hallittua eivätkä siitä aiheutuvat kulut syö toiminnan kehittämismahdollisuuksia käyttö-talouden puolella.

Lautakuntien esittelijät on kutsuttu kokoukseen ja he esittelevät kunnan-hallitukselle oman toimialansa talousarviokokonaisuutta lautakuntakäsittelyihin perustuen.

Kunnanhallitukselle on toimitettu

- hallintokuntien toimittama ennakkomateriaali talousarvioesitysten sisällöstä, sisältäen kootun yhteenvedon merkittävimmistä muutoksista kuluvaan vuoteen sekä sitovat ja toiminnalliset tavoitteet talousarviovuodelle,
- budjetointijärjestelmästä tulostettu tuloslaskelmatason koontiraportti talous-arviovalmistelun kokonaistilanteesta ja tehtäväalueittainen tulo- ja meno-ryhmätason raportti sekä
- koonti investointisuunnitelmaan 2019–2023 tehdyistä esityksistä.

(Valmistelija: Taloussuunnittelija Marita Forsberg, p. 040 846 6308)

Päätösehdotus:

Kunnanhallitus merkitsee talousarvion valmistelutilanteen tiedokseen ja antaa ohjeet talousarvio- ja taloussuunnitelmaesityksen jatkovalmistelulle.

Päätös:

Hyväksyttiin.

Pöytäkirjaan merkittiin, että tämän asian käsittelyn aikana klo 10.29 alkaen kokouksessa olivat läsnä ympäristöpäällikkö Marjo Alho, varhaiskasvatuspäällikkö Marianna Kokko, sivistysjohtaja Pia Kyllönen, perusturvajohtaja Riitta Lehtinen ja tekninen johtaja Timo Rahikainen.

Pöytäkirjaan merkittiin, että Timo Heinonen poistui kokouksesta klo 11.26.

Perusturvajohtaja Riitta Lehtinen poistui kokouksesta klo 11.43 perusturvalautakunnan talousarviokokonaisuuden käsittelyn jälkeen.

Pöytäkirjaan merkittiin, että Leila Ahlqvist oli poistunut kokouksesta ennen tämän ensimmäisen pykäläkohdan käsittelyä ja palasi kokoukseen klo 12.04 tämän asian käsittelyn aikana. Ennen varsinaisten pykäläkohtien käsittelyä kokouksessa oli esittelyjä, joiden sisältö on selostettu kohdassa 189 § Muut asiat.

Pöytäkirjaan merkittiin, että Ossi Kollin poistui kokouksesta klo 12.37 ja palasi kokoukseen lounastauon jälkeen klo 13.50.

Pöytäkirjaan merkittiin, että Jarmo Laukkanen poistui kokouksesta klo 12.56 ja palasi kokoukseen klo 14.12.

Pöytäkirjaan merkittiin, että Janne Kataja poistui kokouksesta klo 13.08.

Sivistysjohtaja Pia Kyllönen ja varhaiskasvatuspäällikkö Marianna Kokko poistuivat kokouksesta klo 13.08 sivistyslautakunnan talousarviokokonaisuuden käsittelyn jälkeen.

Pöytäkirjaan merkittiin, että kokous keskeytettiin lounastauon ajaksi klo 13.08–13.50.

Pöytäkirjaan merkittiin, että Janne Katajan varajäsen Satu Myllykoski saapui kokoukseen klo 14.10.

Tekninen johtaja Timo Rahikainen ja ympäristöpäällikkö Marjo Alho poistuivat kokouksesta klo 15.49 lupalautakunnan ja teknisen lautakunnan talousarviokokonaisuuksien sekä investointisuunnitelman käsittelyn jälkeen.

Pöytäkirjaan merkittiin, että kokous keskeytettiin tauon ajaksi klo 15.49–15.58.

Pöytäkirjaan merkittiin, että kokous keskeytettiin tauon ajaksi klo 17.00–17.08.

Pöytäkirjaan merkittiin, että tämän asian käsittelyn jälkeen siirryttiin käsittelemään 182 §:ää.

Kunnanhallitus 29.10.2018 (§ 190):

Talousarvion valmistelua on jatkettu yhdessä hallintokuntien kanssa pyrkimyksenä päästä lähemmäksi tasapainoista kokonaisraamitavoitetta, mutta samalla kuitenkin huomioiden myös se, että määrärahavaraukset olisivat nykyarvion perusteella mahdollisimman realistiset.

Tämän mukaisesti talousarvioesitykseen on tehty sekä toimintakatetta parantavia että sitä heikentäviä muutoksia sekä huomioitu sivistyslautakunnan 11.10.2018 kokouksessa tekemät päätökset. Talousarvioesityksen tässä vaiheessa on huomioitu myös perusturvalautakunnan esittämät 4 toimea ja heille varatut erilliskorvaukset (ilta-, viikonloppu- jne. korvaukset), joista annetaan selvitys kokouksessa. Lisäksi esitykseen on palautettu 5 asumispalvelupaikkaa, jotka oli vähennetty lautakunnalle esitetystä talousarviosta, jotta päästiin annettuun raamiin. Perheoikeudelliseen yksikköön ja perheneuvolaan tarvitaan määrärahaa 20.000 euroa lisää.

Rahoituksellisten erien osalta verotuloarvio pohjautuu Kuntaliiton 23.10.2018 julkaisemaan kuntakohtaiseen veroennustekehikkoon, jota on tarkistettu väestöennusteen osalta vastaamaan kunnan 31.8.2018 väestömäärää.

Kuntaliiton 23.10.2018 julkaisemassa kuntakohtaisessa veroennustekehikossa on huomioitu mm. budjettiriihessä linjatut verotuksen muutokset ja valtiovarainministeriön viimeisimmät ennusteet. Lisäksi ennusteessa on huomioitu syyskuun tilitykset sekä Verohallinnon 1.10.2018 julkaisemat ennakkotiedot vuoden 2017 verotuksesta.

Vuonna 2019 kunnallisveron kasvun arvioidaan aiheutuvan monien tekijöiden yhteisvaikutuksesta; pääasiassa kasvun ennustetaan johtuvan heikosta vertailuvuodesta 2018, jolloin kunnallisveron laskun suurimpina aiheuttajina ovat luonnollisten henkilöiden poikkeuksellisen suuret ennakkopalautukset. Kuluvan vuoden kunnallisverojen laskuun vaikuttavat myös verovuosien 2017 ja 2018 oikaisut. Jäännösverojen tilitysaikataulu selittää osaltaan myös osan ensi vuoden kasvusta, sillä verovuoden 2018 jäännösverot tilittyvät kunnille verotuksen joustavan valmistumisen myötä pääosin vuoden 2019 aikana. Näiden lisäksi työntekijöiden työttömyysvakuutusmaksun alentumisen ja parantuneen työllisyystilanteen arvioidaan nostavan omalta osaltaan verotuloja ensi vuonna.

Valtionosuudet on talousarvion tässä vaiheessa laskettu Kuntaliiton 14.9.2018 julkaiseman kuntakohtaisen ennakkollisen laskelmapäivityksen mukaisesti.

Talousarvion tuloslaskelma on -338.347 euroa alijäämäinen. Toimintatuotot ovat pienentyneet -4,0 % vuoden 2018 talousarvioon verrattuna. Toimintakulut ovat talousarvioesityksessä 0,9 % suuremmat kuin kuluvan vuoden talousarviossa. Vuosikate on 10,7 %, euromääräisesti 186.243 euroa, suurempi kuin kuluvan vuoden talousarviossa.

Talousarvioesityksen valmistelua jatketaan kunnanhallituksen käymän keskustelun ja antaman ohjeistuksen pohjalta niin, että lopullinen talousarvioehdotus voidaan käsitellä 26.11.2018 pidettävässä kunnanhallituksen kokouksessa.

Kunnanhallitukselle on toimitettu:

- talousarvioesityksen tuloslaskelma,
- talousarvioesitys tehtäväalueittain tulo- ja menoryhmätasoisena,
- investointisuunnitelma 2019–2023,
- henkilöstösuunnitelma.

(Valmistelija: Taloussuunnittelija Marita Forsberg, p. 040 846 6308)

Päätösehdotus:

Kunnanhallitus käsittelee vuoden 2019 talousarvioesityksen ja antaa ohjeet sen jatkovalmistelulle.

Päätös:

Keskustelun kuluessa Heli Lehtilä esitti, että Loppi-lisää ei lasketa 200 eurosta 150 euroon kuukaudessa. Antti Salminen kannatti Heli Lehtilän esitystä. Joni Lähde ilmoitti, että hän on esteellinen ja poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn ajaksi.

Heli Lehtilän tekemän kannatetun muutosesityksen johdosta puheenjohtaja teki seuraavan äänestusehdotuksen: Ne, jotka ovat käsittelyn pohjana olevan ehdotuksen kannalla, vastaavat "JAA", ja ne, jotka kannattavat Heli Lehtilän tekemää esitystä, vastaavat "EI". Äänestusehdotus ja -tapa hyväksyttiin.

Suoritetussa äänestyksessä annettiin 4 JAA-ääntä ja 6 EI-ääntä. Äänestysluettelo (äänestys 1) on liitteenä 1. Puheenjohtaja totesi muutosesityksen tulleen hyväksytyksi.

Keskustelun kuluessa Tiina Seppälä esitti, että elinvoimajohtajan virkaa ei lakkauteta, vaan se muutetaan elinvoimapäällikön toimeksi. Eeva Pyhälampi kannatti Tiina Seppälän esitystä.

Tiina Seppälän tekemän kannatetun muutosesityksen johdosta puheenjohtaja teki seuraavan äänestusehdotuksen: Ne, jotka ovat käsittelyn pohjana olevan ehdotuksen kannalla, vastaavat "JAA", ja ne, jotka kannattavat Tiina Seppälän tekemää esitystä, vastaavat "EI". Äänestusehdotus ja -tapa hyväksyttiin.

Suoritetussa äänestyksessä annettiin 9 JAA-ääntä ja 2 EI-ääntä. Äänestysluettelo (äänestys 2) on liitteenä 1. Puheenjohtaja totesi käsittelyn pohjana olleen esityksen tulleen hyväksytyksi.

Keskustelun kuluessa Eeva Pyhälampi esitti, että taloussuunnittelijan tehtävännimikettä ei muuteta talouspäälliköksi. Antti Salminen kannatti Eeva Pyhälammin esitystä.

Eeva Pyhälammin tekemän kannatetun muutosesityksen johdosta puheenjohtaja teki seuraavan äänestusehdotuksen: Ne, jotka ovat käsittelyn pohjana olevan ehdotuksen kannalla, vastaavat "JAA", ja ne, jotka kannattavat Eeva Pyhälammin tekemää esitystä, vastaavat "EI". Äänestusehdotus ja -tapa hyväksyttiin.

Suoritetussa äänestyksessä annettiin 8 JAA-ääntä ja 3 EI-ääntä. Äänestysluettelo (äänestys 3) on liitteenä 1. Puheenjohtaja totesi käsittelyn pohjana olleen esityksen tulleen hyväksytyksi.

Keskustelun kuluessa Antti Salminen esitti, että aamu- ja iltapäivätoimintaa koskevaa esitystä muutetaan siten, että talousarvioon sisällytetään vain se esityksen osio, jonka mukaan toimintaa järjestetään 1.8.2019 alkaen niin, että koulunkäyntiohjaajan suhdeluku muutetaan 1:15 (yhtä aikuista kohden 15 koululaista). Alkuperäisen esityksen sisältämä kirjaus aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämisestä siten, että 1.8.2019 alkaen ryhmäkoko olisi suurimmillaan 15 lasta/yksikkö, jätetään pois talousarvioesityksestä. Tiina Seppälä kannatti Antti Salmisen esitystä.

Antti Salmisen tekemän kannatetun muutosesityksen johdosta puheenjohtaja teki seuraavan äänestys ehdotuksen: Ne, jotka ovat käsittelyn pohjana olevan ehdotuksen kannalla, vastaavat "JAA", ja ne, jotka kannattavat Antti Salmisen tekemää esitystä, vastaavat "EI". Äänestys ehdotus ja tapa hyväksyttiin.

Suoritetussa äänestyksessä annettiin 3 JAA-ääntä ja 8 EI-ääntä. Äänestysluettelo (äänestys 4) on liitteenä 1. Puheenjohtaja totesi muutosesityksen tulleen hyväksytyksi.

Pöytäkirjaan merkittiin, että tämän asian käsittelyn aikana klo 17.40 alkaen kokouksessa olivat läsnä ympäristöpäällikkö Marjo Alho, varhaiskasvatuspäällikkö Marianna Kokko, sivistysjohtaja Pia Kyllönen ja tekninen johtaja Timo Rahikainen. Lisäksi läsnä oli perusturvajohtaja Riitta Lehtinen, joka oli ollut paikalla kokouksen alusta alkaen.

Tekninen johtaja Timo Rahikainen poistui kokouksesta klo 19.41.

Kunnanhallitus keskeytti kokouksen tauon ajaksi klo 19.41–19.50.

Pöytäkirjaan merkittiin, että taloussuunnittelija Marita Forsberg poistui kokouksesta esteellisenä talousarvion henkilöstösuunnitelman käsittelyn ajaksi.

Ympäristöpäällikkö Marjo Alho, varhaiskasvatuspäällikkö Marianna Kokko, sivistysjohtaja Pia Kyllönen ja perusturvajohtaja Riitta Lehtinen poistuivat kokouksesta klo 20.24.

Kunnanhallitus 26.11.2018 (§ 211):

Talousarvioehdotuksen valmistelua on jatkettu kunnanhallituksen aikaisempien käsittelyjen pohjalta. Edellisen käsittelyn jälkeen talousarvioehdotusta on tarkennettu viimeisimpien käytävissä olevien tietojen mukaiseksi terveydenhuollon kuntayhtymien maksuosuuksien ja valtionosuuksien osalta sekä päivitetty verotulo- ja valtionosuusarvioita viimeisimpien valtakunnallisten arvioiden perusteella tehdyn kuntakohtaisen tarkastelun perusteella. Lisäksi talousarvion käyttötalousosa on käyty läpi hallintokuntien kanssa ja tarkasteltu muutoinkin niin, että talousarvioehdotus olisi mahdollisimman realistinen ja sisällöltään oikein.

Näiden muutosten jälkeen talousarvioehdotuksen toimintatuottojen määrä on 7.992.261 euroa, missä on vähennystä 0,6 % kuluvan vuoden talousarvioon verrattuna. Toimintakulujen määrä on -51.037.684 euroa, missä on kasvua 1,2 % kuluvaan vuoteen verrattuna. Niiden jälkeen toimintakate on -42.988.423 euroa, missä on kasvua 1,2 % kuluvan vuoden talousarvioon. Verotulojen ja valtionosuuksien sekä rahoitustuottojen ja -kulujen jälkeen vuosikate on 1.795.228 euroa, mikä puolestaan on 3,4 % suurempi kuin kuluvan vuoden talousarviossa. Poistojen jälkeen tilikauden tulos muodostuu -464.992 euroa alijäämäiseksi. Kunnanhallituksen hyväksymä raami oli -394.440 euroa alijäämäinen vuonna 2018.

Talousarvion toteutuksessa kunnan eri hallintokunnissa tulee etsiä ratkaisuja, joilla talous saadaan tasapainotettua ja pyrkimyksenä tulee olla budjetoitua parempi tilinpäätös.

Investointien osalta on niiden nettomäärä talousarvioehdotuksessa vajaat 2,4 milj. euroa. Euromääräisesti merkittävimmät investointikohteet ovat laajakaistahanke, Kirkonkylän vedenottamon saneeraus, vesijohtoverkoston rakentaminen, viemäriverkoston saneeraus, tekonurmikentän rakentaminen, liikuntahallin suunnittelu sekä Kirkonkylän keskusurheilukentän saneerauksen loppuunsaattaminen.

Taloussuunnitelmakauden viimeiselle vuodelle 2020 on laskettu maakunta- ja sote-uudistuksen vaikutukset niillä arvioinneilla, jotka talousarviovalmistelun aikana ovat olleet käytettävissä. Lainsäädännön puuttumisen takia laskenta on tässä vaiheessa vain suuntaa antava.

Laskennassa käytettyjen arviointiperusteiden mukaan kunnan talous on suunnitelmavuosien osalta vuonna 2020 alijäämäinen, mutta suunnitelmavuonna 2021 talous on lievästi ylijäämäinen. Sen edellytyksenä kuitenkin on, että päätöksenteossa noudatetaan tarkkaa linjaa niin, ettei käyttötaloutta paisuteta, palvelujen tuottamisessa etsitään ja noudatetaan taloudellisia toteutusvaihtoehtoja ja taloussuunnitelman mukaisesta investointitasosta pidetään kiinni.

Talousarvioehdotuksessa uuden pitkäaikaisen lainan lainanottovaltuudeksi esitetään 4.000.000 euroa. Pitkäaikaisia lainoja lyhennetään ensi vuonna suunnitelman mukaan noin 3 milj. euroa.

Liitteenä 3 on esitys vuoden 2019 talousarvioksi ja vuosien 2020–2021 taloussuunnitelmaksi perusteluineen, sisältäen vuosien 2019–2023 investointisuunnitelman.

Lisäksi kunnanhallitukselle on toimitettu kunnanhallituksen kokouksessa 29.10.2018 pyydetty lisäselvitys prosentuaalisesti suurimpiin meno- ja tulomuutoksiin.

(Valmistelija: Taloussuunnittelija Marita Forsberg, p. 040 846 6308)

Päätösehdotus:

Kunnanhallitus käsittelee vuoden 2019 talousarvion ja vuosien 2019–2021 taloussuunnitelman sekä esittää sen valtuuston hyväksyttäväksi.

Lisäksi kunnanhallitus esittää, että valtuusto hyväksyy talousarviolainojen lainanottovaltuuksiksi kunnanhallitukselle enintään 4.000.000 euroa.

Yhteistyötoimikunta on kokouksessaan 26.11.2018 (§ 16) käsitellyt omalta osaltaan Lopen kunnan talousarviota 2019 ja todennut, että sillä ei ole talousarviosta lausuttavaa.

Päätös:

Hyväksyttiin.

Keskustelun kuluessa kunnanjohtaja teki seuraavan muutosesityksen talousarvioon: "Kunnan tuloista, pysyvien vastaavien luovutusvoitoista, puuttuu 200.000 euroa, joka lisätään ao. kohtaan ja vähentää siten talousarvion alijäämää 200.000 eurolla." Kunnanhallitus hyväksyi esityksen yksimielisesti.

Keskustelun kuluessa kunnanhallitus päätti lisätä 10.000 euroa investointisuunnitelman kohtaan "Muut vesistökohteet".

Keskustelun kuluessa Eeva Pyhälampi esitti, että tekonurmikentän rakentaminen siirretään toteutettavaksi liikuntahallin rakentamisen jälkeen. Tiina Seppälä kannatti Eeva Pyhälammin tekemää esitystä.

Eeva Pyhälammin tekemän kannatetun muutosesityksen johdosta puheenjohtaja teki seuraavan äänestusehdotuksen: Ne, jotka ovat käsittelyn pohjana olevan ehdotuksen kannalla, vastaavat "JAA", ja ne, jotka kannattavat Eeva Pyhälammin tekemää esitystä, vastaavat "EI". Äänestusehdotus ja -tapa hyväksyttiin.

Suoritetussa äänestyksessä annettiin 9 JAA-ääntä ja 2 EI-ääntä. Äänestysluettelo (äänestys 1) on liitteenä 3a. Puheenjohtaja totesi käsittelyn pohjana olleen esityksen tulleen hyväksytyksi.

Päivitetty esitys vuoden 2019 talousarvioksi ja vuosien 2020–2021 talous-suunnitelmaksi perusteluineen, sisältäen vuosien 2019–2023 investointisuunnitelman on liitteenä 3.

Valtuusto 10.12.2018 (§ 50):

Päivitetty esitys vuoden 2019 talousarvioksi ja vuosien 2020–2021 talous-suunnitelmaksi perusteluineen, sisältäen vuosien 2019–2023 investointisuunnitelman on liitteenä 2.

Kunnanhallituksen päätösehdotus:

Valtuusto käsittelee ja hyväksyy vuoden 2019 talousarvion ja vuosien 2019–2021 taloussuunnitelman.

Lisäksi valtuusto hyväksyy talousarviolainojen lainanottovaltuuksiksi kunnanhallitukselle enintään 4.000.000 euroa.

Päätös:

Kokoomuksen valtuustoryhmän puheenvuorossa Jarmo Laukkanen nosti esille seuraavat talousarvioon esitetyt muutokset (yhteensä 6 muutosesitystä):

1.

"Esitämme pontena, että viranhaltijoiden on jatkossa informoitava tulevista budjettiylityksen tarpeista kyseessä olevaa lautakuntaa ja kunnanhallitusta välittömästi tiedon saatuaan."

Puheenjohtajan tiedustellessa asiaa valtuusto hyväksyi Kokoomuksen valtuustoryhmän tekemän ponsiesityksen yksimielisesti.

2.

"Esitämme muutosta tehtäväalueisiin siten, että sivistystoimialalla peruskoulun alla toimivat yläkoulu ja alakoulut erotetaan omiksi kustannuspaikoikseen."

Kannatetun muutosesityksen johdosta puheenjohtaja teki seuraavan äänestys-ehdotuksen: Ne, jotka ovat käsittelyn pohjana olevan ehdotuksen kannalla, vastaavat "JAA", ja ne, jotka ovat Kokoomuksen valtuustoryhmän tekemän ehdotuksen kannalla, vastaavat "EI". Äänestys ehdotus ja -tapa hyväksyttiin.

Suoritettussa äänestyksessä annettiin 7 JAA-ääntä ja 20 EI-ääntä. Äänestysluettelo on osanottajaluettelon yhteydessä (äänestys 1). Puheenjohtaja totesi muutosesityksen tulleen hyväksytyksi.

3.

"Esitämme, että elinvoimajohtajan virka muutetaan elinvoimasuunnittelijan toimeksi. Tähän varataan näiden tehtävien hoitoon varattujen rahojen lisäksi 40.000 euroa palkkauskuluihin."

Kannatetun muutosesityksen johdosta puheenjohtaja teki seuraavan äänestys-ehdotuksen: Ne, jotka ovat käsittelyn pohjana olevan ehdotuksen kannalla, vastaavat "JAA", ja ne, jotka ovat Kokoomuksen valtuustoryhmän tekemän ehdotuksen kannalla, vastaavat "EI". Äänestys ehdotus ja -tapa hyväksyttiin.

Suoritettussa äänestyksessä annettiin 17 JAA-ääntä ja 10 EI-ääntä. Äänestysluettelo on osanottajaluettelon yhteydessä (äänestys 2). Puheenjohtaja totesi pohjaesityksen tulleen hyväksytyksi.

Pöytäkirjaan merkittiin, että Leila Ahlqvist ilmoitti äänestäneensä epähuomiossa väärin. Hänen tarkoituksensa oli äänestää "JAA".

4.

"Esitämme, että taloussuunnittelijan nimikettä ei muuteta talouspäälliköksi." Kannatetun muutosesityksen johdosta puheenjohtaja teki seuraavan äänestys-ehdotuksen: Ne, jotka ovat käsittelyn pohjana olevan ehdotuksen kannalla, vastaavat "JAA", ja ne, jotka ovat Kokoomuksen valtuustoryhmän tekemän ehdotuksen kannalla, vastaavat "EI". Äänestys ehdotus ja -tapa hyväksyttiin.

Suoritettussa äänestyksessä annettiin 18 JAA-ääntä ja 9 EI-ääntä. Äänestysluettelo on osanottajaluettelon yhteydessä (äänestys 3). Puheenjohtaja totesi pohjaesityksen tulleen hyväksytyksi.

Pöytäkirjaan merkittiin, että taloussuunnittelija Marita Forsberg poistui kokouksesta yleisön lehterille äänestyksen ajaksi.

5.

"Esitämme, että Lopen Opiston toiminta pidetään vuoden 2018 tasolla rahoituksen pysyessä samansuuruisena."

Puheenjohtajan tiedustellessa asiaa valtuusto hyväksyi Kokoomuksen valtuustoryhmän tekemän muutosesityksen yksimielisesti.

6.

"Esitämme, että nuorisotoimi siirretään kunnanhallituksen alle muun vapaa-aikatoimen yhteyteen."

Puheenjohtajan tiedustellessa asiaa valtuusto hyväksyi Kokoomuksen valtuustoryhmän tekemän muutosesityksen yksimielisesti.

- - -

7.

Vihreiden valtuustoryhmän puheenvuorossa Satu Pirttilä nosti esille muutosesityksenä sen, että kunnan metsien avohakkuiden tulisi jäädä historiaan. Joni Lähde kannatti Satu Pirttilän tekemää esitystä.

Satu Pirttilän tekemän kannatetun muutosesityksen johdosta puheenjohtaja teki seuraavan äänestyselähdotuksen: Ne, jotka ovat käsittelyn pohjana olevan ehdotuksen kannalla, vastaavat "JAA", ja ne, jotka ovat Satu Pirttilän tekemän ehdotuksen kannalla, vastaavat "EI". Äänestyselähdotus ja -tapa hyväksyttiin.

Suoritettussa äänestyksessä annettiin 17 JAA-ääntä ja 10 EI-ääntä. Äänestyselähdotus on osanottajaluettelon yhteydessä (äänestys 4). Puheenjohtaja totesi pohjaesityksen tulleen hyväksytyksi.

8.

Keskustelun aikana Heli Lehtilä teki seuraavan muutosesityksen talousarvion kohtaan "Kunnanhallitus, sitovat tavoitteet" (s. 28):

"Lisätään kohtaan 3. "Vireä ja mahdollistava elinkeinoelämä" sitovaksi tavoitteeksi, että "kunnan palveluiden ja tavaroiden hankinnoissa, jotka eivät ylitä hankintalain kynnyksarvoja, mutta joista on kunnan hankintaohjeen mukaan pyydettävä tarjouksia, pyydetään aina tarjoukset myös loppilaisilta yrityksiltä mikäli sellainen toimija on ja julkaistaan tarjouspyynnöt aina kunnan www-sivuilla, jotta paikalliset yrittäjät voivat halutessaan tarjouksen tehdä" ja mittariksi "saatujen loppilaisyriyten tarjousten määrä"."

Teemu Päivärinta ja Antti Mikkola kannattivat Heli Lehtilän tekemää esitystä.

Puheenjohtajan tiedustellessa asiaa valtuusto hyväksyi Heli Lehtilän tekemän muutosesityksen yksimielisesti.

9.

Käsiteltäessä perusturvalautakunnan vanhusten palvelut -tehtäväaluetta Janne Kataja teki seuraavan muutosesityksen:

”Olemme saaneet viime viikolla huolestuttavan tiedon kotipalvelun hoitajien jaksamisesta ja saatavuudesta. Kotipalveluasiakkaiden määrä ja hoitoisuus on noussut merkittävästi. Sairaalasta kotiutetaan entistä huonokuntoisempia ja erityistä hoitoa tarvitsevia potilaita aikaisempaa enemmän. Kunnan oma henkilöstö on tehnyt ylitöitä koko syksyn, joka näkyy nyt jo hoitohenkilökunnan tavalista pidempinä sairaslomina. Sijaisrekrypalvelun kautta on saatu täytettyä vain 35 % sijaispyynnöistä. Kotihoidon hoitajavaje on ratkaistava välittömästi. Esitämme, että kotipalveluun on palkattava kolme vakituista lähihoitajaa ja tästä johtuvat henkilöstökulut lisätään vuoden 2019 talousarvioon. Kustannukset kuluineen ovat noin 105.000 euroa.”

Puheenjohtajan tiedustellessa asiaa valtuusto hyväksyi Janne Katajan tekemän ja kaikkien valtuutettujen allekirjoittaman muutosesityksen yksimielisesti.

10.

Käsiteltäessä sivistyslautakunnan varhaiskasvatus-tehtäväaluetta Leila Ahlqvist teki seuraavan muutosesityksen:

”Esitän, että Loppi purkaa lasten subjektiivisen päivähoito-oikeuden rajoituksen. Varhaiskasvatuspäällikön näkökulman perusteella purku ei aiheuta talouteen lisärasitusta. Lapsirakkautta arvostavana kuntana Loppi osoittaa tällä myös käytännössä lapsen oikeutta ja asioita ajavana yhteisönä.”

Tiina Seppälä, Ari Salomaa ja Marianna Rautiainen kannattivat Leila Ahlqvistin tekemää esitystä.

Puheenjohtajan tiedustellessa asiaa valtuusto hyväksyi Leila Ahlqvistin tekemän muutosesityksen yksimielisesti.

11.

Teemu Päivärinta esitti, että yläkoulun oppimateriaalien määrärahaan lisätään 20.000 euroa. Heli Lehtilä kannatti Teemu Päivärinnan tekemää esitystä.

Teemu Päivärinnan tekemän kannatetun muutosesityksen johdosta puheenjohtaja teki seuraavan äänestys ehdotuksen: Ne, jotka ovat käsittelyn pohjana olevan ehdotuksen kannalla, vastaavat ”JAA”, ja ne, jotka ovat Teemu Päivärinnan tekemän ehdotuksen kannalla, vastaavat ”EI”. Äänestys ehdotus ja -tapa hyväksyttiin.

Suoritetussa äänestyksessä annettiin 21 JAA-ääntä ja 6 EI-ääntä. Äänestysluettelo on osanottajaluettelon yhteydessä (äänestys 5). Puheenjohtaja totesi pohjaesityksen tulleen hyväksytyksi.

Pöytäkirjaan merkittiin, että kokouksessa pidettiin neuvottelutauko ennen äänestysten alkamista klo 19.26–19.38.

Muilta osin talousarvioesitys hyväksyttiin esitetyssä muodossa.

Valtuuston hyväksymä vuoden 2019 talousarvio ja vuosien 2020–2021 taloussuunnitelma perusteluineen, sisältäen vuosien 2019–2023 investointisuunnitelman on liitteenä 2.

Kunnanhallitus 11.2.2019 (§ 30):

Vuoden 2019 talousarvio ja vuosien 2020–2021 taloussuunnitelma on päivitetty valtuuston 10.12.2018 (§ 50) päätöksen mukaisesti seuraavasti:

- Sivistystoimialalla peruskoulun alla toimivat yläkoulu ja alakoulu on erotettu talousarviossa omiksi kustannuspaikoikseen.
- Nuorisotoimi on siirretty kunnanhallituksen alaisuuteen muun vapaa-aikatoimen yhteyteen.
- ”Kunnanhallitus, sitovat tavoitteet” on lisätty kohtaan 3. ”Vireä ja mahdollistava elinkeinoelämä” sitovaksi tavoitteeksi, että ”Kunnan palveluiden ja tavaroiden hankinnassa, jotka eivät ylitä hankintalain kynnyksarvoja, mutta joista on kunnan hankintaohjeen mukaan pyydettävä tarjouksia, pyydetään aina tarjous myös loppilaisilta yrityksiltä, mikäli sellainen toimija on ja julkaistaan tarjouspyynnöt aina kunnan www-sivuilla, jotta paikalliset yrittäjät voivat halutessaan tarjouksen tehdä” ja mittariksi ”saatujen loppilaisyritysten tarjousten määrä.”
- Vanhusten palvelujen tehtäväalueelle on lisätty kolmen vakituisen lähihoitajan palkkaamisesta aiheutuvat henkilöstökulut, yhteensä 104.970 euroa.

Tämän lisäksi teknisenä korjauksena on tehty seuraavat tekniset korjaukset:

- Palo- ja pelastustoimen tehtävät (kustannuspaikka 5600) on nykytiedoin suunnitelmavuoden 2021 osalta siirtymässä maakunnille maakunta- ja sote-uudistuksen myötä, joten suunnitelmavuodelle 2021 varatut määrärahat on poistettu palo- ja pelastustoimen vuoden 2021 määrärahoista,
- sisäiset kiinteistömenot ja -tulot on tarkistettu vastaamaan vuoden 2019 kiinteistöjen kustannuksia.

Näiden edellä mainittujen valtuuston 10.12.2018 (§ 50) tekemien päätösten ja teknisten korjausten jälkeen talousarvio vuodelle 2019 ja suunnitelmavuosille 2020–2021 on seuraava:

	VALT 2019	SV1 2020	SV2 2021
Toimintakate	-42 893 898	-43 001 809	-18 274 149
Vuosikate	1 889 753	1 747 911	2 733 204
Tilikauden tulos	-370 467	-538 999	595 694
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-370 467	-538 999	595 694

Talousarvio 2019 ja taloussuunnitelma vuosille 2019–2021 on kokonaisuudessaan luettavissa valtuuston 10.12.2018 (§ 50) päätöksen liitteenä ja Lopen kunnan kotisivuilla.

(Valmistelija: Talouspäällikkö Marita Forsberg, p. 040 846 6308)

Päätösehdotus:

Kunnanhallitus merkitsee asian tiedoksi.

Asiasta keskusteltaessa kunnanjohtaja Mikko Salmela ehdotti, että asia palautetaan jatkovalmisteluun.

Päätös:

Hyväksyttiin.
